

ської діяльності: виробництво, маркетинг, фінанси, персонал, організаційна культура підприємства.

Зовнішнє середовище – фактори, що знаходяться за межами підприємства. У зовнішньому середовищі виокремлюють макро– і мікросередовище.

Мікросередовище підприємства – це ті суб'єкти, з якими воно постійно і безпосередньо взаємодіє: споживачі, постачальники, конкуренти, партнери, ринок робочої сили. Мікрооточення має вплив на складові внутрішнього середовища підприємства, але, при цьому, існує і зворотній зв'язок – підприємство може впливати на фактори проміжного середовища.

Макросередовище підприємства – це фактори, які мають непрямую дію на внутрішнє середовище, але які здійснюють значний вплив на його діяльність. До факторів макрооточення найчастіше відносять економічні, політичні, технологічні, соціальні, ринкові та міжнародні фактори.

Таким чином, процес дослідження навколишнього середовища передбачає вивчення трьох складових: зовнішнього середовища (макрооточення), проміжного середовища (мікрооточення), внутрішнього середовища підприємства.

Висновки

Застосування стратегічного управління на підприємствах дозволяє охарактеризувати економічні, організаційні, технічні можливості виробництва та їх максимальне використання, своєчасно координувати роботу з розробки бізнес-планів розвитку підприємства. Загалом стратегічне управління підвищує ефективність роботи підприємств у сучасних умовах.

Список використаних джерел

1. Ансофф І. Стратегическое управление: сокр. пер. с англ. / И. Ансофф; под ред. Л.И. Евенко. – М.: Экономика, 1989. – 519 с.
2. Виханский О.С. Стратегическое управление: Учебник. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Гардарики, 1998. – 296 с. – 13 с.
3. Гарафонова О.І. Конкурентна стратегія: сутність та особливості формування на підприємствах легкої промисловості / Соціаль-

но-економічний розвиток регіонів в контексті міжнародної інтеграції ХНТУ – 2015. – № 18 (7). – С. 16–20.

4. Денисенко М.П., Михайлова Л.І., Грищенко І.М. Інвестиційно-інноваційна діяльність: теорія, практика, досвід: монографія. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2008. – С. 452–467.

5. Ігнат'єва І.А. Стратегічний менеджмент [Текст]: підручник / І.А. Ігнат'єва. – К.: Каравела, 2008. – 480 с.

6. Кашуба Я.М. Вибір методів та підходів стратегічного управління розвитком підприємництва/ Кашуба Я.М. // Економіка та держава. – 2011. – №9. – С. 16.

7. Минцберг Г. Школы стратегий / Минцберг Г., Альстрэнд Б., Лэмпел Дж. – СПб.: Издательство «Питер», 2000. – С. 16–20.

7. Писаревський І.М. / Стратегічний менеджмент// І.М. Писаревський, О.М. Тищенко, М.М. Покоłodна, Н.Б. Петрова: Підручник; ред. Аляб'єв; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2009. – 287 с.

9. Портер М.Е. Конкуренция. – М.: Вильямс, 2001. – 495 с.

10. Пузирьова В.П. Матриця ключових стратегій в управлінні фінансовим потенціалом промислових підприємств.// Актуальні проблеми економіки. – 2010. – №6. – С. 152.

11. Селіверстова Л.С. Шляхи формування ефективної стратегії корпорації / Л.С. Селіверстова // Актуальні проблеми економіки. – 2008. – №7. – С. 133–136.

12. Семенов Г.А. Стратегія розвитку підприємства в сучасних умовах на прикладі КП «НБК «Іскра» (м. Запоріжжя) // Семенов Г.А., Богдан Ю.М. // Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. – 2009. – №2. – С. 187.

13. Томпсон А.А., Стрикленд А.Дж. Стратегический менеджмент. Искусство разработки и реализации стратегии: Учебник для вузов / пер. с англ. под ред. Л.Г. Зайцева, М.И. Соколовой. – М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 1998. – 576 с.

14. Мізюк Б.М. Основи стратегічного управління: Підручник. – Львів: Магнолія, 2009. – 544 с.

15. Шершньова З.Є. Стратегічне управління: підручник / З.Є. Шершньова. – [2-е вид., перероб. і доп.]. – К.: КНЕУ, 2004. – 699 с.

О.В. ПОПОВИЧ,
к.е.н., доцент, Національний авіаційний університет,
А.А. НАКОНЕЧНА,
студент, Національний авіаційний університет

Порівняльний аналіз бухгалтерського обліку України та Румунії

Проведено порівняльний аналіз вітчизняного та румунського регулювання обліку і звітності, особливості застосування МСФЗ, визначено основні відмінності між національними стандартами і МСФЗ, розглянуто фінансову звітність обох країн.

Ключові слова: облік, бухгалтерський облік, звітність, фінансова звітність, план рахунків, Міжнародні стандарти фінансової звітності, Румунські стандарти бухгалтерського обліку, Положення (стандарт) бухгалтерського обліку.

О.В. ПОПОВИЧ,
к.е.н., доцент, Национальный авиационный университет,
А.А. НАКОНЕЧНАЯ,
студент, Национальный авиационный университет

Сравнительный анализ бухгалтерского учета Украины и Румынии

Проведен сравнительный анализ отечественного и румынского регулирования учета и отчетности, особенности применения МСФО, определены основные различия между национальными стандартами и МСФО, рассмотрена финансовая отчетность обеих стран.

Ключевые слова: учет, бухгалтерский учет, отчетность, финансовая отчетность, план счетов, Международные стандарты финансовой отчетности, Румынские стандарты бухгалтерского учета, Положение (стандарт) бухгалтерского учета.

Comparative analysis of accounting Ukraine and Romania

A comparative analysis of the domestic and the Romanian regulation of accounting and reporting features of IFRS, the main differences between national standards and IFRS, reviewed the financial statements of both countries.

Keywords: accounting, bookkeeping, accounting, financial statements, chart of accounts, International Financial Reporting Standards, Romanian Accounting Standards, Regulations (standard) accounting.

Постановка проблеми. Протягом останнього асу відбулося багато змін у галузі бухгалтерського обліку. Ці зміни вплинули на систему бухгалтерського обліку в Україні та Румунії. Основним завданням дослідження обліку даних країн є вивчення регулювання обліку та звітності, визначення основних відмінностей між національними стандартами і МСФЗ, фінансовими звітностями, та їх порівняння.

Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ; англ. IFRS – International Financial Reporting Standards) – стандарти, що затверджуються Радою з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (англ. International Accounting Standard Board, скорочено IASB), що розташована в Лондоні.

Основним завданням обліку Румунії та України є надання повної та правдивої інформації для своїх зовнішніх і внутрішніх користувачів. Важливо, щоб бухгалтерський облік був регульованим і узгодженим.

Розвиток бухгалтерського обліку в Румунії та Україні є досить актуальним. Країни мають сучасну структуру економіки, при якій розвиток обліку не завершений, він знаходиться у стані постійного вдосконалення.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми показав, що особливу увагу цьому питанню приділили такі вчені, як Ф.Ф. Бутинець, І.В. Жолнер, Б. Хілл, М.Р. Лучко, І.Д. Бенько та інші румунські вчені [1]. Вище зазначені науковці присвячують свої праці дослідженням аналізу бухгалтерського обліку України та Румунії.

Метою статті є порівняння регулювання обліку та звітності, визначення основних відмінностей між національними стандартами і МСФЗ, а також особливості фінансових звітів Румунії та України.

Виклад основного матеріалу. Ефективна підприємницька діяльність неможлива без досконалого знання підприємецьких систем обліку і звітності. Облік – це належним чином організована система збору, нагромадження, обробки, групування, узагальнення і реєстрації необхідної інформації або її сукупних даних, що відображають кількісну чи якісну характеристику подій, явищ, фактів, процесів, об'єктів тощо. Звітність – це система узагальнених і взаємопов'язаних економічних показників поточного обліку, які характеризують результати діяльності підприємства за звітний період.

Регулювання обліку та звітності у Румунії та Україні є надзвичайно важливими. Основним законодавчим актом регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності Румунії є Закон про бухгалтерський облік [2], опублікований у 2005 році і змінений законом 259/2007 Міністерством фінансів [2], включаючи подальші зміни та доповнення пов'язаного з ним законодавства. Відповідно до Закону про бухгалтерський облік він є обов'язковим для всіх юридич-

них осіб та уповноважених осіб, вести бухгалтерський облік потрібно румунською мовою і в національній валюті. У внутрішніх інформаційних цілях організації можуть вибрати для складання заяви іншу валюту.

Правові засади регулювання, організації та ведення бухгалтерського обліку та складання бухгалтерської звітності в Україні визначені Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [3]. Цей закон поширюється на всіх юридичних осіб, створених відповідно до законодавства України, незалежно від їхніх організаційно-правових форм і форм власності, а також на представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності, які зобов'язані вести бухгалтерський облік і подавати фінансову звітність згідно із законодавством.

Румунські положення з бухгалтерського обліку вимагають певного плану рахунків і конкретного змісту з розкриття звітності та форматів для юридичних осіб. З 1 січня 2006 року Міністерство фінансів Румунії забезпечує відповідну базу для подальшої роботи з двома супроводжуваними правилами [4]:

– Положення з бухгалтерського обліку на відповідність четвертій Директиві Європейського економічного співтовариства (AR4) [5];

– Положення з бухгалтерського обліку на відповідність сьомій Директиві Європейського економічного співтовариства (AR7) [5].

Міністерство фінансів Румунії передбачає такі загальні принципи: нарахування; правда і справедливий вид; порівняльні дані повинні бути розкриті для всієї підготовленої звітності; безперервність діяльності; консистенція; незалежність; поділ; невідчутність; відсутність зсуву; економічна сутність і реальність подій.

Важливим документом регламентації бухгалтерського обліку України, як і Румунії, є План рахунків, який являє собою систематизований перелік рахунків бухгалтерського обліку, необхідних для відображення діяльності підприємств, організацій, установ. В Україні застосовують такі плани рахунків:

1. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій [6].

2. План рахунків бухгалтерського обліку для бюджетних установ [7].

3. План рахунків бухгалтерського обліку банків України [8].

План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій орієнтований на забезпечення складання фінансової звітності та внутрішньої звітності. Тому структура плану рахунків узгоджена зі структурою фінансових звітів, яка встановлена відповідними П(С)БО.

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ТА ВИДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій має 10 класів, залишки 1 і 2 класів наводяться в активі балансу, залишки 4–6 класів у пасиві. За даними рахунків 7–9 класів, складають звіт про фінансові результати. Рахунки нульового класу надають інформацію, розкриття якого передбачено у примітках до фінансової звітності.

Положення з бухгалтерського обліку в Румунії зустрічалися з міжвоєнного періоду як необхідність уніфікації бухгалтерського обліку, в яких були зазначені такі рішення: найменування рахунку (однорідність); тип, схема для встановлення балансу про прибутки і збитки; створення плану або декількох планів рахунків.

В Україні на початок 2016 року затверджено 2 НП(С)БО та 29 П(С)БО. Розробкою стандартів бухгалтерського обліку на Україні займається Методологічна рада з бухгалтерського обліку, яка є дорадчим органом при Міністерстві фінансів України.

Фінансова звітність Румунії складається з поточних рахунків, аудиту пробного балансу, підготовленого принаймні щорічно, або строків періодичної підготовки фінансової звітності [4].

Державні установи Румунії повинні подати в казначейство та державний облік одиниці як відкритих рахунків, баланс і бюджетний облік для візи правильності платежів, залишки на рахунках в наявності, у разі потреби, повинні збігатися з відповідними рахунками, відкриті в одиницях скарбниці та державного обліку.

Юридичні особи на звітну дату повинні підготувати річну фінансову звітність, що включає: Баланс; Звіт про прибутки і збитки; Звіт про зміни в капіталі; Звіт про рух грошових потоків; Пояснювальна записка до річної бухгалтерської звітності. Критеріями розміру є: всього активів: 3 650 000 євро; чистий оборот: 7 300 000 євро; середня кількість працівників протягом фінансового року: 50 осіб.

Юридичні особи на звітну дату, які не перевищують межі двох із критеріїв розміру, повинні скласти спрощену річну фінансову звітність, яка включає: Скорочений баланс; Звіт про прибутки і збитки; Пояснювальну записку до річної бухгалтерської звітності спрощених; вони можуть залучити додатковий звіт про зміни у капіталі та рух грошових коштів. Річна фінансова звітність у супроводі звіту та доповіді мають бути представлені в Торговому реєстрі протягом 15 днів з дати затвердження.

Фінансова звітність України повинна задовольняти потреби тих користувачів, які не можуть вимагати звітів, складених з урахуванням їх конкретних інформаційних потреб. Публікація фінансової звітності обов'язкова в офіційних виданнях та тих, що прирівняні до них.

Фінансова звітність включає в себе: Баланс (Звіт про фінансовий стан), Звіт про фінансові результати підприємства (звіт про сукупний дохід), Звіт про рух грошових коштів (за прямим або непрямым методом), Звіт про власний капітал, Примітки до фінансової звітності.

Звітним періодом для складання фінансової звітності є календарний рік. Баланс підприємства складається на кінець останнього дня звітного періоду. Проміжна (місячна, квартальна) звітність, яка охоплює певний період, складається наростаючим підсумком з початку звітного року.

Міністерство економіки і фінансів (МЕФ) має встановлену законом відповідальність для випуску Румунських стандартів

бухгалтерського обліку. МЕФ створило Раду бухгалтерського обліку та фінансової звітності з поради розвитку цих стандартів. Об'єднання бухгалтерів-експертів і ліцензованих бухгалтерів Румунії (SECCAR) є членом Ради. Інші члени Ради входять представники державних органів і міністерства, ряд інших професійних організацій, науковці. SECCAR також несе відповідальність за переклад МСФЗ та МСФЗ, у румунській мові. Румунія вже почала застосовувати МСФЗ для всіх компаній. Як держава – член Європейського Союзу Румунія застосовує МСФЗ, Правила, прийняті Європейським Союзом в 2002 році.

Що стосується підготовки фінансової звітності, наданої наказом [9], організації повинні застосовувати МСФЗ відповідно до МСФЗ 1 «Перший час ухвалення міжнародних стандартів фінансової звітності». В цьому відношенні перша фінансова звітність, представлена відповідно до МСФЗ, повинна включати, принаймні: баланс за останні три фінансові роки (звіти про фінансове становище); звіт про сукупний дохід за останні два фінансові роки; окремий звіт про доходи за останні два фінансові роки (якщо є); звіт про рух грошових коштів за останні два фінансові роки; звіт про зміни в капіталі за останні два фінансові роки; пов'язані замітки, в тому числі порівняльної інформації.

До 2005 року румунські стандарти бухгалтерського обліку містили явну вимогу, щоб переглядати МСФЗ, якщо питання не охоплюються стандартами бухгалтерського обліку румунською мовою. Але Наказ міністра фінансів 1752/2005 [4] усунув вимогу, щоб переглядати МСФЗ.

Необхідність застосування МСФЗ у практиці бухгалтерського обліку підприємств України обумовлена інтеграцією економіки країни у світову спільноту. Українські компанії повинні складати фінансову звітність відповідно до МСФЗ, перш за все тоді, коли йдеться про: залучення іноземних інвестицій, можливості встановлення довгострокових торговельних стосунків із західними партнерами; створення спільних підприємств; випуску цінних паперів на міжнародний ринок.

Головна перевага МСФЗ полягає в тому, що вони виконують роль міжнародної мови у бізнес-середовищі, до якої як до єдиного формату спілкування прагне діловий світ. Законодавчою основою застосування МСФЗ є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

Коло суб'єктів, які обов'язково мають застосовувати МСФЗ: з 2012 року публічні акціонерні товариства, банки, страховики; з 2013 року недержавні пенсійні фонди та інші фінансові установи; з 2014 року суб'єкти, що провадять допоміжну діяльність у сфері фінансових послуг і страхування. Всі інші суб'єкти господарювання мають право добровільно перейти на застосування МСФЗ. Також потрібно зазначити, що чинні міжнародні стандарти не призначені для застосування підприємствами малого та середнього бізнесу, що значно звужує сферу їхнього розповсюдження.

В Україні застосовуються МСФЗ, що офіційно оприлюднені на офіційному сайті Міністерства фінансів України та якщо вони не суперечать Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

Перехід на МСФЗ складається з чотирьох етапів:

- вибір облікової політики згідно з МСФЗ;
- вибір способу організації обліку і підготовки звітності МСФЗ;
- перше застосування МСФЗ;

– адаптація облікових систем та навчання персоналу.

На шляху до переходу на міжнародні стандарти є багато перепон. У світовій практиці не використовується регламентованої форми фінансової звітності та плану рахунків, на відміну від України. Для пом'якшення цієї ситуації з боку Міністерства фінансів України, як регулятора в області бухгалтерського обліку, наказом послаблено жорстку регламентацію шляхом затвердження нового плану рахунків (який більше не містить субрахунків) та форми фінансової звітності, у тому числі за міжнародними стандартами.

Перехід на МСФЗ – процес складний і болючий для кожного підприємства, тому потребує зусиль з боку державних служб, але водночас, розуміємо, що є необхідним елементом при євроінтеграції України.

Розвиток румунських правил бухгалтерського обліку спрямований на зближення їх з міжнародними стандартами бухгалтерського обліку. Можна помітити існування деяких подібностей між Румунськими нормами бухгалтерського обліку та МСФЗ, але і ряд відмінностей сьогодні, які полягають у такій класифікації: звітність за сегментами, проміжна фінансова звітність, нематеріальні і матеріальні активи відповідно до національних стандартів обліку, податок на прибуток відповідно до національних стандартів обліку, зміна методів бухгалтерського обліку і коригування вартості, наслідки зміни валютних курсів відповідно до національних стандартів обліку, консолідована фінансова звітність і комбінації осіб, інформація по операціях з пов'язаними сторонами. МСФЗ у Румунії використовуються без змін, як національні стандарти, але з додатковими поясненнями.

Незважаючи на те що МСФЗ служили основою для створення українських П(С)БО, на даний час існують розбіжності між ними. Необхідно відмітити, що міжнародні стандарти мають як позитивні, так і негативні риси. Їх об'єктивними перевагами перед національними стандартами в окремих країнах є: чітка економічна логіка; узагальнення найкращої сучасної світової практики у сфері облікового процесу; простота сприймання для користувачів фінансової інформації в усьому світі. До недоліків МСФЗ можна віднести: узагальнений характер стандартів, які передбачають достатньо велике різноманіття у методах обліку; відсутність детальних інтерпретацій і прикладів співставлення стандартів з конкретними ситуаціями.

Переваги складання фінансової звітності за міжнародними стандартами беззаперечно для більшості користувачів фінансової звітності. МСФЗ можна розцінювати як інструмент глобалізації економіки і світових господарських зв'язків. Вступ до СОТ та євроінтеграція України вимагає гармонізації П(С)БО та МСФЗ. Безумовно, це приведе до полегшення співпраці вітчизняних підприємств з іноземними партнерами, особливо у торговельній галузі, оскільки значна кількість продукції, що реалізується населенню України, є імпортованою.

Висновки

Виходячи з вище сказаного, як бачимо, облік та звітність країн є досить схожими, оскільки поширюються на всіх юридичних осіб. Важливим документом регламентації бухгалтерського обліку України є План рахунків, відмінність лише в тому, що в Румунії один План рахунків, а в Україні їх чотири. Річна фінансова звітність Румунії у супроводі звіту та доповіді мають бути представлені в Торговому реєстрі протя-

гом 15 днів з дати затвердження. Юридичні особи на звітну дату повинні підготувати річну фінансову звітність, що включає: Баланс; Звіт про прибутки і збитки; Звіт про зміни в капіталі; Звіт про рух грошових потоків; Пояснювальну записку до річної бухгалтерської звітності. Звітним періодом для складання фінансової звітності України є календарний рік. Баланс підприємства складається на кінець останнього дня звітного періоду. Фінансова звітність включає в себе: Баланс (Звіт про фінансовий стан), Звіт про фінансові результати підприємства (звіт про сукупний дохід), Звіт про рух грошових коштів (за прямим або непрямим методом), Звіт про власний капітал, Примітки до фінансової звітності.

П(С)БО і МСФЗ – це стандарти одного порядку, але різних рівнів. Звіту без обліку не буває, і завдання Стандартів – спрямовувати і регулювати бухгалтерський облік так, щоб на базі отриманих таким чином даних надати користувачам достовірну, повну та неупереджену інформацію у належно оформлених фінансових звітах.

Румунські стандарти бухгалтерського обліку відповідають вимогам міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ), а українські, незважаючи на те, що МСФЗ служили основою для створення П(С)БО, на даний час існують розбіжності між П(С)БО та МСФЗ.

Однією з найбільш характерних тенденцій розвитку бухгалтерського обліку в Україні є активне просування ідей, закладених у міжнародних стандартах бухгалтерського обліку та звітності.

Слід взяти до уваги, що будь-які зобов'язання, які використовують МСФЗ у фінансовій звітності для деяких осіб, тривають в Європейському Союзі протягом декількох років, а отже Румунія могла б розглянути поступове впровадження окремих частин. Вона не повинна робити це тільки через зовнішній тиск, необхідно це робити для досягнення більш точної картини, для проведення фінансових операцій та підвищення конкурентоспроможності.

Список використаних джерел

1. Еволюція бухгалтерського обліку, від його витоків до сьогоднішнього дня [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.scribub.com/economie/contabilitate/Evolutia-contabilitatii-de-la-95982.php>
2. Закон про бухгалтерський облік №259/2007 [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://www.clr.ro/rep_dil_2002/..%5Crep_htm%5CL259_2007.htm
3. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
4. Положення з бухгалтерського обліку відповідно до європейських директив 1752/2005 [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://codfiscal.net/853/omfp-17522005-reglementarile-contabile-conforme-cu-directivele-europene>
5. Положення з бухгалтерського обліку, що відповідає вимогам Директиви IV Європейського економічного співтовариства і Директиви VII Європейського економічного співтовариства [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.aplisoft.ro/servicii/documente/Reglementare%20contabila%20cf%20Directiva%20IV.html>
6. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій

[Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>

7. Наказ про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakonO.rada.gov.ua/laws/show/z1214-13>

8. Постанова про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України та Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakonO.rada.gov.ua/laws/show/z0918-04>

УДК 338.48

А.В. КОЛОДИЙЧУК,

к.э.н., доцент, Ужгородський торговельно-економічний інститут
Київського національного торговельно-економічного університету

Сільський зелений туризм як невід'ємна частина матеріального виробництва

Визначена сутність основних понять, що використовуються при вивченні туристичної індустрії. Дано визначення поняття «екологічний туризм», наведено тлумачення сільського зеленого туризму. Обґрунтовано, що сільський зелений туризм належить до матеріального виробництва, оскільки споживач (турист) даного специфічного продукту цікавиться життям та виробництвом на селі, а саме сільським господарством та побутом. Окреслено відмінності між сільським туризмом та агротуризмом, між екотуризмом і традиційним туризмом.

Ключові слова: туризм, сільський туризм, сільський зелений туризм, екотуризм, агротуризм, сільське господарство, матеріальне виробництво, сільська територія, туристичні послуги.

А.В. КОЛОДИЙЧУК,

к.э.н., доцент, Ужгородский торгово-экономический институт
Киевского национального торгово-экономического университета

Сельский зеленый туризм как неотъемлемая часть материального производства

Определена суть основных понятий, используемых при изучении туристической индустрии. Дано определение понятия «экологический туризм», приведены толкования сельского зеленого туризма. Обосновано, что сельский зеленый туризм относится к материальному производству, поскольку потребитель данного специфического продукта (турист) интересуется жизнью и производством на селе, а именно сельским хозяйством и бытом. Определены различия между сельским туризмом и агротуризмом, между екотуризмом и традиционным туризмом.

Ключевые слова: туризм, сельский туризм, сельский зеленый туризм, екотуризм, агротуризм, сельское хозяйство, материальное производство, сельская территория, туристические услуги.

A.V. KOLODIYCHUK,

PhD, Associate Professor of Uzhgorod Trade and Economic Institute of the Kyiv National Trade and Economic University

Rural green tourism as an integral part of material production

The essence of the basic concepts used in the study of the tourism industry is determined. The definition of the term «ecological tourism» is made, interpretation of rural green tourism is showed. Proved that rural green tourism refers to material production so far as consumer of this specific product (tourist) interested by the life and production in rural areas, such as agriculture and life. The differences between rural tourism and agrarian tourism, between ecotourism and traditional tourism are outlined.

Keywords: tourism, rural tourism, rural green tourism, eco-tourism, agrarian tourism, agriculture, material production, rural area, travel services.

Постановка проблеми. На сучасному етапі в умовах посилення негативних процесів на селі, зокрема зростання бідності, безробіття, зменшення доходів селян, сільський зелений туризм є основним з перспективних і ефективних напрямків розвитку українського села. Розвиток сільського туризму сприяє відродженню села і при цьому не потребує великих капіталовкладень. Він допомагає вирішувати проблеми зайнятості сільського населення, покращує його добробут. Крім того, сільський зелений туризм веде до розширення сфери послуг за рахунок збільшення попиту на транспортні послуги та різноманітні побутові служби. Також сільський зелений туризм відіграє значну роль у розвитку освіти й культури, сприяє розвитку інфраструктури та покращенню екологічної ситуації у доквітлі.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми. Загальні проблеми формування та розвитку сільського зеленого

туризму у світі та Україні достатньо опрацювали вітчизняні та зарубіжні науковці, зокрема: В. Гловацька, М. Джевецька, Ю. Зінько, М. Лендел, Т. Пінчук, М. Рутинський, Н. Ротге, У. Светліковська, А. Таксанов, Р. Тринько та ін.

Однак чимало проблем, які стосуються розвитку сільського зеленого туризму, залишаються на сьогодні маловивченими. У своїх роботах автори здебільшого показують загальні проблеми сільського зеленого туризму, залишаючи поза увагою організаційно-економічні аспекти, які потребують подальших досліджень у цьому напрямі.

Мета статті – розглянути дефініції термінології сільського зеленого туризму, а також довести, що сільський зелений туризм – невід'ємна складова частина матеріального виробництва.

Виклад основного матеріалу. Основні поняття, що використовуються при вивченні туристичної індустрії, відобра-